

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt.

Szerkesztői Iroda:
Gyöngyös, Bene utca.

KÉZMŰIPAROSOK

Megjelen:
minden hónap 15-én
Hirdetések díja:
Egy négy-basábos pe-
titó 5 kr.

ORSZÁGOS ÉRTESETŐJE.

Előfizetési felhívás

„KÉZMŰIPAROSOK ORSZ. ÉRTESETŐJE“

című havi közlönyre. Megjelenik minden hó 15-dik napján.
Előfizetési díj: egész évre 2 frt.

E téren köztudomásúlag hazánkban is több vá-
lat indult már meg, de ha azok szélesen felölelt körük-
ben bizonyos jelentőségre emelkedtek, s némi sikerrel
működnek is — a kézműiparosok különleges közlö-
nyévé bizonyára egyikök sem vált.

Oka ennek több van. A legfőbb ez: a hason téren
mozgó lapok egyes szakok és érdekek különleges
képviselőtének híján, rendszerint igen nagy tért és
igen sok érdeket ölelnek fel, mely helyzetnek, hogy
megfeleljenek inkább egyetemességre törekednek, el-
vont, nem a kézműiparosok eleven világából merített
szellemekkel foglalkoznak, vagy ha esetleg ezek kéz alá
kerülnek is, inkább a tudomány és magasabb elméle-
tek nyelvén tárgyalatván ezekre nézve ugyan csak
meddőkk maradnak, sőt idegenekül látszanak.

E körülményekkel szemben határozottan én ma-
gamat egy lap kiadására, mely figyelemmel kíséri,
sőt megbeszéli a kereskedelem, nemzetgazdaság, nép-
nevelés és társadalom érdekeit és dolgait is; de mind-
ezeket bizonyos összhanggal különleges céljára irván:
kiválólag a kézműiparosok közlönyé kíván
lenni.

Annyi jeles és próbált író, nem különben bizo-
nyos fénynyel bíró enemi válatok mellett — csak
ez magyarázza a bátorságot, hogy e tőre lépek.

És míg egy oldalról igyekeztem a dolgokra nézve
helyes tájékozást szerezni, más oldalról azon hit is
indított: hogy ha a gondolkodót a gondolkodó; az ipa-
rost az iparos megfogja érteni.

Lapom tüzetesebb programja és célja ez:

A jelen átalakulás idejére mindjárt a szervezendő
ipartársulatok közlönyévé válni, hogy minden város
iparosai ez uton összekötetésbe hozatván tudják mit
és miként végeztek itt vagy ott.

Általán: zászlóhordozója lenni közkövetelmények
szerint életbe hozandó reformoknak.

Ismeretül azon tényezéseket melyek a polgári já-

Irányszeméket nyújtani az iparos szülőknök gyer-
mekeik nevelése körül, hogy azok a kor színvonalára
felemelve, hasznos polgárai legyenek a hazának és
életrevaló tagjai a hazai iparnak.

A magyar kormány intézkedéseit ismertetni, a
menyiben azok e szakba vágnak.

Vegyeshireket hozni a bel- és külföldi ipar-moz-
zanatokról.

Továbbá: közli e lap a kézmű- és nyersanya-
gok árkeletét a fővárosi piacról évnegyedenként; nem
különben a pesti érték- és árutőzsde kimutatásait.

Figyelemmel fogja kíséni iparostársaink mun-
kálkodását és jó tanácsosul mindenkor kéznél lesz. Is-
mertetni fogja hazánk jelesebb iparosait, kereskedőit
s a nemzetgazdaság terén működő honfitársainkat. De
egyszersmind kérlelhetlenül fogja azokat ostorozni,
kik az ipar ellenségei, vagy ezen a téren oly lanyhán
mozognak, hogy általuk az iparos névtiszessége elho-
mályosíttatik.

Tárczazikkekiben a világ népismereti, éghajlati és
társadalmi viszonyait lehetőleg főcéljára nézve könnyűt
élvezetes modorban ismerteti.

Az ipar vezetéséhez beszerzendő anyagok és kéz-
művekről mérsékelt díjakért hirdetések hoz. E célra
tehetséges és elégséges munkatársakat nyertem meg.
Egyuttal kérem a vidéki levelezők tudósításait, melyeket
a menyire lehetséges örömmel veszek fel, sőt szükség
esetén azokat mellékleten is adandom.

Ugy vélem, míg e lap egyrészt minden iparos-
polgár családnál régen érzett szükségét fog pótolni más
részről kedves kalauza lesz e sebesen haladó események
korszakában.

A lap előfizetési ára postán küldve egész évre 2 frt.

Az előfizetési pénzek Gyöngyösre,
Streitman József laptulajdonoshoz küld-
dendők, — mindenütt a postahivataloknál egyszere-
nűen lefizetve, és a kiadóhoz utalványozva.

Reményilem, hogy iparos társaim megértendik a
hozzájuk intézett szöveget és esatlatoloznak zászlóm alá.

Gyűjőknek tiz előfizetű után egy ingyen példány
nyal szelgálok.

STREITMAN JÓZSEF

Szózat iparos társainkhoz.

Hazánk, mely oly dusan lön megajándékozva a természet mindennemű áldásaival, kiválólag földművelő tartomány; ez okból találkozunk idáig mindenkor azon iparkodással: a gazdaságot a virágzás színvonalára emelni; míg ellenben a nemzeti gazdagság többi főtényezői mint ipar és kereskedelem aránylag mind felülről, mind alulról csak igen kevés figyelemben részesültek.

Pedig az ipar — az emberi szellem dicső szülöttje — mindinkább előre halad Európa művelt országaiban s nálunk is ki kezd már emelkedni a gyermekkor kezdetleges állapotából; de ha észlelhető is ezen örvendetes mozgalom, az ipar, fájdalom a társas életben még ma sem foglalja el azon helyét, még ma sincs azon haladási iránya, melyre különben neimesak joga van, hanem művelődésünknek is legelső alapfeltétele.

Ezen körülmény igen szomorú, és hatását érzi is minden iparos polgártársunk, sőt a buzgóbbak ki is állottak már a tett mezejére, hol szóval és tettel munkálódnak mindazon akadályok és nehézségek elhárításán, melyek a hazai ipar haladását gátolják, s a mindnyájunk által esengett cél elérését megnehezítik.

Ámde az a baj, hogy a vélemények a követendő irányt illetőleg nagyon is elágaznak, s az eszközök, melyek által a hazai ipar előmozdítása elérhető, nagyon is különböznek:

pedig ha valaha, most itt az ideje, hogy egységes akaratral és erővel szorgalmazzuk célunk elérését, mert most már egy oly bevégzett ténnyel kell számolnunk, mely az iparfejlődésre a legnagyobb befolyással bír.

Az országgyűlés által már letárgyalt és el is fogadott ipartörvény ez, mit előbb jelzék; ezen törvény szelleme köziszűretű; az ipar gyakorlatára nézve a korlátlan szabadságot mondja ki s ez ellen egy képviselő sem szavazott.

Mint az iparfejlődési mozzanatok gondos figyelője ezen esély bekövetkezését már évek előtt gyánitám s ép azért becsitottam közre 1869. évben „az iparállapot és ipartörvény“ czimű röpiratomat, melyben a hazai iparviszonyok tényleges állapotából merített elvitázhatlan érvekkel bizonyítám be, hogy hazánkra nézve még korai a korlátlan szabad ipar.

A mint pedig az ipar ügye ez év utolsó hónapjaiban a törvényesítés fokáig ért s az országgyűlési tárgyalásig eljutott, nem késtem f. é. szeptember hó 1-én egy körlevelet intézni iparos társaimhoz, melyben egy országos iparos értekezletnek Pesten törtéendő megtartását sürgettem.

Ezen indítványomat még az országos iparegyesület is készséggel pártolta s a közigazgatási állandó bizottmány kimondotta: hogy az 1871. december hó 11—14-éig tartandó közigazgatási gyűlésen, az ország iparosai mint önálló szakosztály fognak működni.

Eme határozat újabb időben azonban meg lett másítva s a tervezett közigazgatási gyűlés a jövő 1872. éj mártius hó 24-ére elodázva, a mikor is az iparegyesület helyiségei leendnek az iparosok gyűlés- és tanácskozási helyei.

Ezek után Miskolcz városának buzgó iparos bizottmánya magáévé tévén körlevelemben kifejtett nézeteimet, ezt maga részéről szinte egy körlevélben tudatván az iparos társakkal, mindennek eredménye az lön, hogy Fogarast és Belesámitva 45 kisebb és nagyobb város iparosai nyilatkoztak eddig:

hogy egy országos iparos értekezlet megtartását üdvönek és időszerűnek tartják és készek mindenkor abban részt venni. Sőt a mondott 45 városban iparos bizottmányok is alakultak, s több helyen már a küldendő képviselőket is megválasztották szóval az egész ügy örvendetes lendületet nyert.

Most azonban önkénytelenül azon kérdés merül fel: hát a többi városok iparosai közönyösen vették-e az egész dolgot vagy kellően nem voltak-e értesülve? Én az utóbbit hiszem, mert azt fel nem tehetem egy város iparosairól sem, hogy saját érdekekben egy országos iparos értekezletben részt venni nem ohajtanának, mivel már több vasuti társulat, méltányolván az ügy horderejét, a menetbért felére leszállítani hajlandó.

Ezen mozzanatok után tapasztalván, hogy az ipartörvény tárgyalása mind a közigazgatási gyűlést, mind az országos iparos értekezletet meg fogja előzni, egy nyílt levelet intéztem az életből és az iparviszonyokból merített érvekkel meggyőzőleg fejtegetém, hogy hazánkra nézve nem a korlátlan, de a korlátolt szabad ipar fog üdvös következményeket gyümölcsözni, s ezen megozáfolthatlan érveim alapján az utóbbinak törvényesítettését ajánlám: beillesztem lapomba a mondott nyílt levelet is, hogy iparos társaim vegyék azt tudomásul s merítsék belőle egyszermind azon meggyőzést, hogy eselekvésenet mindég sok évi tapasztalásból eredt meggyőződésem vezette.

Az ügy mostani állása — az ipartörvény kimondása s talán ma-holnap bekövetkező szentesítése után — továbbá a közigazgatási gyűlés elhalasztása, sok téves felfogásnak és álnézetnek lehet szülőanyja. Sokan ugyanis úgy fognak vélekedni, hogy ha a törvény ki van hirdetve és életbe léptetve, hasztalan minden további fáradozás, és lemondván mindenről, egy szót se kívánnak többé közszózatni a dolog érdemében: — a ezéket szüntessék meg, a ládákat vigyék el, úgy sincs pénz bennök; a zászlókkal pedig, melyek eddig egyesületeink jelvényei voltak tegyenek a mit akarnak, mert mi ezután azokat senki tiszteletére hordozni nem fogjuk. Egy szóval minden lépés felesleges, mintán majdnem minden nagyobb város iparosai folyamodtak és előadták az iparosok ohajait s még figyelemben sem vétettek, sőt egyetlen egy képviselő sem emelt szót az iparosok érdekei mellett!

Ilyen álokoskodást és téves felfogást volt már alkalman hallani, s ez nem képes másra mint eltompítani az akaratot s megozabbasztani a tetterőt.

De nem oda Buda uraim! segíts magadon és Isten is megsegít! Ha valaha, hát most van ideje, hogy az iparos maga segítsen és lendítsen az iparon, s ha valaki úgy én voltam az, ki az utolsó óráig harezolt a korlátlan szabad ipar ellen, de miután ez már törvényté vált, a törvényt minden honpolgárnak, mindaddig míg az törvény, tisztelnie kell.

De épen szemben a helyzetnek ilyen fordulataival nem szabad ellankadnunk; épen most szükséges, hogy a hazai iparosok tömöröljenek s érdekeik előmozdítására szervekedjenek, épen most kell összejönniök és tanácskozniök, mert épen a szabad ipartörvény az, mely az iparosok sorsát maguknak az iparosoknak kezébe teszi le, s így egészen tőlünk függ: akarjuk-e magunkat nagygyá, hatalmassá tenni, vagy nem? — Fel tudjuk-e fogni a kor intő szavát is megérteni . . .

Az ipartörvény kimondja az eddigi ezéhek feloszlását és a társulatok újbóli alakulását; — **ugy vagyok értesítve, hogy az országos iparegyesület igazgatósága a pesti iparos társulatok igazgatóságait össze fogja hívni az új társulatok alapszabályai-**

nak elkészítése végett, ezeknek másolatát annak idején, ha csak módomban lesz, el fogom küldeni az érdekelteleknek.

A fentebbi okoknál fogva czélszerűnek találok, hogy minden városban egyelőre ideiglenesen iparos bizottságok alakuljanak, mi — a ezt örömmel jegyezzük fel — több városban már meg is történt. A bizottságban minden czél legyen képviselve s feladata lesz: 1-ör is különös figyelemmel lenni a földbirtokos és ügyvédi osztály legyen képviselve, hanem legalább egy része álljon már valahára különféle szakfőriaikból, kik a kereskedelmi, ipar- és pénzügyi kérdésekhez szakavatottan tudnak hozzászólnani.

2-ör. Az új törvények alkalmazásánál az ipar-társulatok alakítására lesz befolyása.

3-ör. hogy a közzagászati, illetőleg országos iparos Congressusra a hazai iparosok színe, java jöjjön össze minden pártzínzet nélkül, sőt nem tekintve a mesterség milyenségét, csak értelmes és szakképzett férfiak legyenek a bizalom koszoruzottjai, kik szakavatottan tudjanak a tárgyhoz szólnani és az iparosok sérelmeit tolmácsolni, melyeket az országgyűlésnek orvosolnia kell.

4-er. figyelmüket különösen az 1873. évi bécsi világkiállításra irányozzák, melyre majd magam is jövő alkalommal vissza fogok térni és róla terjedelmesen szólandok.

De hogy emelt érjünk, hogy az ország összes iparosai kezettfogjanak a kereskedő osztályllyal s minden város iparosai tudhassák mint csoportosulnak, miut szervezkednek az összes iparosok, elkerülhetlen szükséges egy országos lap kiadása, melyből minden iparos mozgalmat meglehessen tudni, s ily első lap kiadására határoztam el magamat, melynek czélját és tüzetesebb irányát már az előfizetési fölhívásban megbeszélvén, itt csak még annak ugy szellemi mint anyagi pártolására hívom fel az iparostársakat, mit annál inkább merek remélni, mert összes igyekezetem végezéjla nem egyéb, mint iparunk ügyének előmozdítása és lehetőleges fölvirágztatása.

Azért míg egy oldalról az iparostársakat az előfizetésére; más oldalról ugy egyeseket, mint különösen az iparbizottságok elnökeit nézeteknek lapomban való kifejtésére fölkérem, hogy ily kölcsönös eszmecsere és az ipar terén fölmerülő minden mozzanatot egybeállítás által a nemzet dereka, — melynek tehát erősnek kell lennie — az iparos osztály érdekei és legjobb tudata szerint csakugyan egy erős és öt megillető jelentékeny egészszé olvadjon. Jövő számunkban pedig ki fogjuk tűzni azon zászlót, mely alá az ország összes iparosainak csatlakoznia kell, ha magokat nagygyá, hatalmassá tenni, és a társadalomban számokra kijelölt helyet elfoglalni akarják, elfogjuk mondani mi a legelső teendője az iparos osztálynak most, a megszavazott ipar-törvényvel szemben. Ha pedig nem akarják megérteni a kor intő szavát, s nem akarnak a külföld iparosaival egy színvonalra emelkedni, fájós szívvel ugyan, de azon nyugott öntudattal lépek vissza, hogy megtettem honfui kötelességemet iparos-társaim érdekében, de nem akartak megérteni.

Streitman József.

Levelezések.

Egy jeles kereskedelmi szaktekintély a következő czikkel tisztelte meg szerény lapunkat, s ezt

annálinkább ajánlom iparos társaim beeses figyelmébe, hogy lássák és győződjenek meg, miszerint mindazok, kik a viszonyokat helyesen tudják megítélni mily érdekekkel viseltetnek az ipar fejlesztésére.

Gyöngyös, 1871. december 14-én.

Hazánk, mely Közép-Európában a nyers termények leggazdagabb hona és leginkább az ausztriai tartományok szép kifejllettségű iparát szokta nyers anyaggal ellátni, csak e század második felében fordult az ipar fejlesztése felé. Hogy e századgy kenyertermő fa annyi ideig parlagon volt, annak oka részben a felállott kiviteli vámokban, az 1848 előtti politika, — hiányos közlekedési eszközök, — de leginkább elvitázhatlan nemzeti sajtóságunkban az ázsiai kényelemben keresendők, mely még napjainkban is hét főbününk egyike.

A rendi alkotmány idejében a kiváltóságos osztály árnyat vélt vonni ősi czinereire azzal, ha gyermekét az ipar vagy kereskedelem tanulására adja, s még a haladó korszellem a földhöz nem sujtotta az előítéleteket, be nem döntötte a társadalom válaszfalait, egyenlővé nem tette az emberrel az embert, addig a szomszédos tartományokból bevándorolt szorgalmas munkás nép kezében volt kizárólag az ipar és kereskedelem.

E bevándoroltak képezek lassan hazánkban a polgári osztályt magához ragadván mindinkább hazánk gyermekeit, s ma már e vegyes elem leghatalmasabb tényezője államcsalárdunknak.

A létérti küzdelem legbiztosabb fejlesztője az ember anyag és szellemi erejének, inna száruznak az is, hogy gyakran kevés előtanulmányok mellett e téren fejlődött s hazánk büszkeségévé vált férfakkal találkozunk.

Ma már a mindennap szaporodó igények mindannyi adójai a civilizációnak ösztönzik egyiránt az embereket jövedelmeink szaporítására.

Az okszerű mezei gazda az ipar valamely ágával köti gazdaságát és ekként teszi jövedelmezővé földjét, — gyártmányával kereskedést úz s mindinkább közeledünk az amerikai farmrendszerhez; — ezen a polgárosodás felé való haladásunk döntötte meg az előítéleteket, emelte az ipart és kereskedelmet, szaporítja napról-napra ennek tényezőjét, a vizen és szárazföldön gőzerőkkel vezetett közlekedési eszközöket.

Ilyetén állásában a dolgoknak csaknem szükséges, hogy figyelmünket parlamentáris életünk fejlesztésében is fordítsuk arra, hogy nemzeti életünk a leghatalmasabb czél, az ipart és kereskedelmet beszivárogtassuk a törvényhozás termébe, szükségkép a következő választások idejére czélunk e sorok által odahatni, hogy a népképviselőre fektetett (hazai alkotmányunk) hazai alkotmányunk törvényhozói között az ipar és kereskedelem férfiai is helyt foglaljanak, kik teljes ismeretével birván az érezhető hiányoknak, azt törvényhozással orvosolni is tudják és akarják, mert e téren vagy a szakismeret vagy az akarat hiányából, de minden esetre igaz az, hogy kevés tétetett.

A törvényhozás már elméletileg is magában foglalja az ömeretét azon dolognak, melyre törvény hozandó, s hogy a ki bele nem élte magát az ipar és kereskedelem gyakorlati vezetésében, az arra kiható törvényt tudjon alkotni, vagy hogy a ki azt minden rétegében nem ismeri, el tudja törvényhozással hárítani azt, a mi e hazai plántán mint féreg rág és elődik, merőben képtelenség.

Örömmel látjuk mi ott a juristákat, kik a közjogi téren

bobizonyított tapintattal vezették az állam hajóját, s nem is akarjuk ezek helyett az ehhez kevésbé értéket feltolni, csak azt óhajtánók, hogy nemzeti életünk e hatalmas tényezője is kellőképp képviselve legyen, mert eddig, alig nevezhetünk ott egynehányt e szakból.

A felszínen uszkáló politikai pártusn forgácsolja el erőnket, oda van teljes figyelmiink vonva s azért elfeledjük a helyreformokat.

Ideje volna végre, ha ez üres számaeséplésből kijózanodván teljes erővel a belviszonyok rendezéséhez fognánk, melynek hiánya velünk eszik egy tállal s lassan, de biztosan fogyasztja közös jólétünket.

Hagyjuk a pártoskodást a táblabíráknak, kik az öblös pipa bodorfüttyje mellett ezzel mulatják magukat, mi pedig növeljük anyagi és szellemi erőnket, mert örökigazságu jelző az hogy: „Bildung ist Freiheit“.

K. — K.

Tisztelt polgártárs!

Iparviszonyaink képét, melyet országgyűlési képviselőinkhez intézt levelében oly igaz valóan esetelt, teljes elismeréssel fogadtuk: azon igazságok, melyekkel azt megvilágítá élénk vizsgálgra találva megoesáthatlan bűnök tartanók nem mel-tányolva a pusztába elhaogoztatni. Ugyan azért szilárd elhatá-rozásunk, ha még van idő s némi remény ezeknek érvényt szerezhetni, nem szünni meg sérelmünk orvoslását kérelmezni. S mivel talán nem voltunk eléggé követelők annak idején, vagy talán inkább elbizakodott közönyöseok ügyünk iránt, mint azt a t. polgártárs felhozott köriratában, kivált az erdélyi rész vi-dekéire nézve látta, mi ezeket újból és erősebb fellépésre szöllítottuk, hogy így tömörödv, erősödv nyomatékosabban tehessük lépéseinket ügyünkben érdekelőknek megfelelő javi-tások vagy módosítások eszközésére.

Ez okból fel is kérjük t. polgártársunkat mielőbb értesí-teni minket aziránt, hogy ily értelemben fellépésünknek le-hetne-e még sikert ígérni? s ha igen, mi után és módon tegyük ast, hogy érvényre juttatva megmenthessük mit még menteni lehet?

Általános köszönet azon önzéstelen s pártatlan bajnokos-kodásért, melyet nevének megfelelőleg közös ügyünkben kifejt, vajha siker koronázná azt, ezt buzgóan óhajtjuk mindnyájan.

Kolosvárt, decz. 1. 1871.

Honfui tisztelettel a kolosvári iparosok
központi bizottmánya megbízásából,
Böhm János.

A kolosvári központi bizottmányhoz intézett válaszomban azon meggyöződésémnek adtam kifejezést: hogy mi a mostani országgyűléstől mit sem várhatunk. Hiszen, hogy nemcsak az én, de minden iparos hazámfiának szívét keserű érzés töltötte el, midőn tapasztalta, hogy az országgházban, hol minden párt és pártoeskanak, minden színezet, árnnyalat, nemzetiség, osztály és tudja isten még minék van szószólója, és pedig némelykor elég hangos szószólója: mellettiink egy árva, egy szerény hangoeska sem emelkedett! Mintha nem is léteznék, mintha az országban nem is volna senki, ki a korlátlan és átmenetnélküli szabad-ipar bizonyos és elkerülhetlen veszélyeit belátná! . . .

Nem vád vagy szemrehányás kép mondom, de tény, hogy nekünk a mostani képviselők között emberünk

nincsen. Képviselőink egyéb kérdések megfejtsére készültök. Erjtük ezt, de benne meg nem nyugodhatunk. Ha jelenben nincs, de lehet, és — ha megteszszük azt, mit megtehetünk — lesz a jövőben. Ésczen ezélra törekesznek ezen lapok. Örös az iparosok száma hazárkban. Akaratunk is egy, csakhogy n'csen közöttünk összekötő kapoc. Nekünk egy-ség és egyesítés kell, hogy a helyes pillanatban gyorsan és egyszerre eszelekedhessünk.

A bécsi világkiállítás érdekében e napokban a következő leirat érkezett több egyesületekhez a földmivélés, ipar- és kereskedelmi miniszteriumtól:

Az országos magyar iparegyesületnek Pesten.

Köztudomás szerint ö császári és apostoli kir. felsögo legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy 1873-ik évi májushó elején Bécsben egy nemzetközi világkiállítás megnyit-tassék.

Az e részbeni előkészítő lépések teljes folyamatban van-nak, elkészült a programm, kineveztetott s működik már a ki-állítás igazgatója, megalakult a központi kiállítási bizottság s felhívatok valamennyi külállamok a kiállításban való részt-vétre.

A es. kir. kormány hasonló meghívást intézett a magyar kir. kormányhoz is — s Magyarország gyámolító részvétét kérte ki.

Nem szükséges magyaráznom, mennyivel közelebb érinti a bécsi világkiállítás hazánk érdekeit is, és mennyivel inkább veszi igénybe támogatásunkat, mint a Párisban és Londonban tartott előbbi világkiállítások. Tekintve azt, hogy Bécsben leg-elsőször jelenünk meg mint szabad, önálló állam, hogy a kiállítást rendező állammal egy és ugyanazon uralkodó alatt állunk, hogy annak legközelebbi, öt egy és ugyanazon vánterülethez tartozó szomszédai vagyunk, kik közt a fogyasztás és termelés kölesönösége a legsűrűbb kereskedelmi érintkezést tartja fenn, tekintve hogy hazánk kiviteli kereskedése új összeköttetésekre telet szert, ha a külföld e kiállításon a magyar ösztermelés hű képével találkozik: és tekintve végre azt, hogy mi magunk is alkalmat nyerünk a kiállított külföldi hasontermelés meg-szemlélese által megbecsülhetlen utmutatást szerezni, saját czik-keinknek tökelesbitésére: nem kételkedik a kormány, hogy hazánk öszes termelői ép ugy becsületbeli köteleességnék mint saját érdekünk sürgös követelményének fogják ismerni, a bécsi világkiállításban minél nagyobb mérvben, s minél tökéletesebb tárgy sorozattal venni részt és nemzetgazdasági fejlődésünk mi-nél méltóbb képét mutatni be a többi nemzeteknek.

Hogy e czél bizton eléréssék, kettőre van szükség: egy-részt a termelők és iparosok buzgóására és tevékeny készsö-gére, másrészt a kormány és a hatóságok támogatására.

S valamint teljes okom van hinni, hogy a fennebb előso-rolt fontos tekinteteknél fogva e buzgóság és készség nem fog hiányozni hazánk termelőnél, ugy másrészt a kormány nevében is kijelenthet m, hogy e világkiállítás ügyét minden kitelhető módon kész leend előmozdítani és gyámolítani.

De mivel a magános igyekezet e téren csak ugy torent-sikert, ha összehangzatosan egyesítették és kellő segítséget és utmutatást nyer egy központból, a kormány első gondjának tar tottam egy kiállítási országos bizottság alakítását elhatározni mely az öszes kiállítási ügyek elintézésével és a kiállítók érde-

Keinek megvéddásával fog megbiztatni. E bizottságban képviselve kívánom látni, nemcsak a földművelést, ipart, kereskedést, tudományt és szépművészetet, hanem az ország különböző vidékeinek nemzetgazdasági érdekeit is, s ez oknál fogva tagjainak kinevezésében tanácsával illetőleg ajánlatával akarok élni azon résznél központi, résznél vidéki különféle testületeknek, egyleteknek és társulatoknak, melyek a fennebbi irányban működnek. E bizottság számosabb tagból fog állani, mert habár azoknak mindegyike fel lesz jogosítva, a Pesten tartandó bizottsági tárgyalásokban egyenjogúlag résztvehetni, mégis a vidéken lakó vagyis kültagoknak a működését leginkább a vidéken szeretném igénybe venni, a hol ők lehetnének legcélszerűbben a kiállítás ügynek szószólói s intézői, s a szükséghez képest netán általuk életbe hívandó vidéki segédbizottságok természetes központjai.

Az eddig közlöttek közül a tisztelt iparegyesület az ügy állása és a kormány szándéka iránt kellőleg tájékozva lévén, két irányban sietek a tisztelt egyesület szíves és hazafias közreműködését igénybe venni. Egy részről úgyanis arra hívom fel a tisztelt egyesületet, hogy a bécsi világi kiállítást s annak határidejét összes tagjai közt közhírré tenni, s azokat arra buzdítani szíveskedjék, hogy a kiállítók sorába lépni s a legjelesebb termékeik és készítményeikkel a magyar kiállítási osztály érdekét és becsét s ez által hazájuk tekintélyét és jó hírét növelni sieszenek.

Más részről pedig oda irányul szíves kérésem, hogy a t. egyesület akár tagjai közt, akár egyáltalán azon körben, melyre munkálkodása és befolyása kiterjed, oly férfiakat lenne szíves kiszemelni, kik a t. egyesület által képviselt irányban díszreteresen és buzgalommal működnek s érdekeit képviselni alkalmassak.

Különös tekintettel kellene e részben a t. egyesületnek lenni hazánk azon különböző vidékeire is, a melyekben nagyobb fejlődés észlelhető, vagy a hol a t. egyesület egyes kitűnő szakértársai laknak, mert a kiállítási ügynek csak akkor jövedélhetni fényes előmenetelt, ha a kiállítási bizottság vidéki tagokkal is bírand, kiknek példája és busditása a vidéki érdekeltiséget képes lesz kellő mértékben felkeltetni, s a tetteges részvétel előretán gördülő helybeli akadályokat elhárítani.

S ha a tisztelt egyesület ezen utmutatások nyomán irányításai közül egynehányat kiszemelt, kiktől hiszi, hogy a kiállítási bizottság hasznos tagjai lesznek, legyen szíves azoknak neveit, polgári állását és lakhelyeit velem mielebb, legfeljebb pedig folyóhó végeig avégett tudatni, hogy azok közül kellő arányban az országos kiállítási bizottság tagjait kinevezhessem.

Ipar-egyesületi, ipar és keresk. kamarai ügyek.

A közigazdasági gyűlés, melyről első cikkem folyamában többször említést teték s mely j. é. márczius 24-én fog tartatni lesz egyik kiválóbb alkalom, midőn az iparos értelemiség színjava megmutathatja, vajjon hajlandó-e és képes-e a haladásnak szolgálatot tenni s ez által boldogulásának alapját megvetni. E gyűlésen oly tárgyakról lesz szó, melyek az ipart általában és az egyes iparosok érdekeit a legközelebről érintik: e gyűlésen tehát minden szakférfinak, kibem némi tehetség van, mely a kérdések megoldását előmozdithatja részt kell vennie, s pedig részt kell venni nemcsak a zenei viselkedésből, és nem csu-

pán készületlen felületességgel, hanem az ügy iránti odaadástól lelkesítve és a kérdések előleges tanulmányozása után.

Az iparegyesület — a mennyire tőle telik — bizonyára szívesen el fog követni mindent, hogy az iparosok részvétele megkönnyebbíthessék és hogy a részvételnél kívánók kellőleg tájékozva jelenhessenek meg.

Az országos ipar-egyesület igazgatósága, hogy az új ipartörvény életbeléptetése az iparosokat készületlen ne találja, már az elmúlt napokban a pesti ezéhek és ipartársulatok előjáróit egybehívta egy alapszabályi tervezet megállapítása végett: az előjárókból és az országos iparegyesület tagjaiból alakult bizottság egy három tagú küldöttséget nevezett ki kebeléből, melynek feladata leand egy tervezetet kidolgozni, mely aztán a teljes bizottság által meg fog vizsgálatni és kellően módosíttatni. Kiváló gondunk lesz ezen alapszabályi tervezetet mihelyt csak elkészül és bizottsági tárgyaláson keresztül megy megindítandó közlönyünkben ha lehet már jövő számában közzé tenni, és akkor észrevételeinket is elmondjuk.

Világi kiállítási bizottság. A magyar korona országainak az 1873-ik évi alkalmával való méltó képviseltetésére a kiállítók érdekeinek előmozdítására és a kiállítás körül felmerülő ügyek elintézésére egy országos kiállítási bizottság felállítása határozatott el. Ennek tagjainul a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter mintegy 120 központi és 161 vidéki tagot nevezett ki. A névsort a jövő számunkban közzélni fogjuk, hogy a vidéki kiállítók tudhassák hová forduljanak, az első gyűlés f. hó 17-én tartatott d. e. 10 órakor a Hungaria szállodában Pesten.

Minthogy lapunk egyik ezélja a már megalakult ipar-egyesületeket és iparos bizottmányokat megismergetni: örömmel tesszük közzé Keeskenét vrs. iparosainak buzgó törekvéseit. Az ipar-egyesület fíradhatatlan igazgatója Katona Zsigmond gyógyszerész ur minden lépést megtett arra nézve, hogy 1872-ik évi augusztus havában iparmű kiállítást rendezhessen. Igen örülünk e minden esetre sokat ígérő törekvésnek nem csak azért, mert az ipar-egylet megelőzően kiállításával az 1873-ik évben Bécsben tartandó nemzetközi világtárlatot, ennek mintegy előkészítőjeül ajánlkozik, de azért is, mert alkalmat ad megmérközni magyar iparosainak először saját körükben, honnan azután a nagyobb becsesél bíró tárgyaknak Bécsbe küldetése eszközöltetnék; és mert végre busditásul szolgál e kiállítás mindazokra nézve, kik bátorság-hiány vagy szegénység miatt magokat visszavonják, holott elvitáztatlan tény, hogy senmi sem nyújt több alkalmat jeles művek feltűntetésére és ismereteink bővítésére, mint éppen e kiállítások.

Mi örömmel üdvözöljük az ipar-egyletet ezen törekvéseiben annál inkább, mert hisszük, hogy a tervet nemcsak megkísérteni, hanem végrehajtani is fogja. S

mi reméljük, hogy nyomdokait több nagyobb város iparosai követni fogják. Bár ugy lenne!

Ipar-egyesületek és iparos bizottmányok már eddig tudomásunk szerint 49 városban alakultak.

Miskolczen elnök Berecz Györgyszabómester, jegyző: Kulesár Károly kézműves. Kassán elnök: Glevitzky Sándor mag-kereskedő és mű-kertész. Kecskeméten elnök: Katona Zsigmond gyógyszerész. Zomborban központi bizottmány alakult, hozzá tartozik Berdán, Szt. Iván, Doroszló, Szivar, Kernyalja, O-Moravitza, Paezér, Csonoplya és N. Miletics községek; elnöke: Hubert Ignác esztergályos, alelnök: Juhász Mihály. Pápán elnök: Kalmár István cizmadia, jegyző Hosstetter Márton gyógykovács; választmányi tagok: Szvoboda Venczel sütő, Hotto Elek szűrszabó, Halász János sziggyártó, Kőszegi Sándor kalapos, Vágó János cipész, Nagy István bábos, Pék Antal kovács, Kocska László szabó, ezélmesterek. Mohács-on Kiss János elnök; választmányi tagok: Barány Béla, Erdődy Gyula, Prell Péter. Tokajban elnök: Krakker Mátvás pénztárnok, Ranner Ignasz jegyző, Frits Károly. Marosvásárhelyen elnök: Keresztes József, jegyző Veres László. Békés-Csabán elnök: Bartoky István népbank vezér igazgató, Juhász Ferenc jegyző, Sobri János biz. tag. Felsőcsalóközi iparos központi bizottmány Somorjában elnök: Vinkler János ácsmester és az iparbank elnöke. Ezek közlését folytatni fogjuk, de egyszersmind felkérjük mindazon városi iparos társainkat, kik irtak ugyan már levelet többek által aláírva, de minthogy nem lehet kivenni miként szervezkedtek, — kérjük a szervezést velünk tudatni, hogy azt közölhesük; mindazon város iparostársainkat pedig, kik még nem szervezkedtek, arra kérjük, hogy tudassák azon férfiak

névjegyzékét, kik az ügy élén állnak, hogy a különféle ügyekben tudhassunk hová fordulni.

Lehetetlen ezuttal t. iparostársainktól bucsut vennünk anélkül, hogy egy oly tárgyról ne szólottunk volna, mely nemcsak az iparnak, hanem mindennek a rugója és emelője, t. i. a pénz és hitel. Köztudomású dolog az, hogy sok szegény iparos csak azért lesz a pénzes ember áldozata, mivel üzletéhez nincs elegendő tőkéje, hitele pedig éppen nincsen. Itt is mint mindenütt az önszegélyezés a legjobb orvoslás, és pedig önszegélyezés a társulás elvőnek alapján. Népbankok és önszegélyző egyletek alapítása legjobban elhárítaná a bajt, de mi az önszegélyző egyleteket még sokkal czélszerűbbeknek tartjuk mint minden más hasonnemű pénzintézetet, és pedig a következő okokból:

1. Mert itt a tőkét maguk a tagok alapítják.
2. Az alapított tőkét csak magok a tagok élvezik.
3. Mert a kölcsönt a legolcsóbb kamatláb mellett nyerhetni.
4. Mert a netaláni nyereséget nem egy pár nyereszkes részvényes, hanem az összes egyleti tagok nyerik.
5. A visszafizetés annyira meg van könnyítve, hogy a szorgalmas iparos azt meg sem érzi.

Ezen okok elegendők arra, hogy iparos társainkban azon vágyat ébresztsék: ilyen egyleteket ott a hol azok még nincsenek, alapítani. Felszólításra mi készek leszünk, közlönyünk jövő számában egy önszegélyző egylet alapszabályait terjedelmesen közölni.

Most pedig bucsut vevén tisztelt iparos-társainktól becses figyelmökbe ajánljuk a mellékelt előfizetési felhívásunkat.

T Á R C Z A.

Böles mondatok.

GRÓF SZÉCHÉNYI ISTVÁN munkáiból.

— (Az emberi természet.) Nincs oly böles a világon, ki még igen sok haszonnal ne nevelhetné tudományát, mint viszont alig van oly tudatlan a földkereken, kitül egyet s más nem lehetne nagy haszonnal tanulni. Minden emberben van valami jó, mint virágokban méz.

Én azt szeretem hinné, minden jobb lelkü ember bizonyos vágyást hordoz szívében — ha bár sejtetlen is — magán, felebarátin s mindenben a mi őtet környezi, szüntelen javítani. Ezen a tökéletesbhez ellentállhatatlan vonzóllás legszebb tulajdonsága emberi léleknek: s a mint halhatatlan része jobban s jobban fejledez, annál inkább nő s erősödik az benne. S e szüntelen vágyás következtében lassan s vad eszkimó emberré, az

által emelkednek egész nemzetek előbb-utóbb tökéletesb, virágzóbb, boldogabb létre, s annak mindennapi előmenetelét gátolni akarni, éppen oly hasztalan munka, mint annak ugylétét tagadni öncsalás.

Előbbre s magasabbra törekedik az ember, ez kétséget nem szenved, s mi azt minden tárgyban láthatjuk.

— (Nemes ösztön.) Hgy minden állatban volt, van s lesz is panasz, természetes; de igen különbözik a javítani kívánástól. Annaz magával, embertársal, kormánynyal, egy szóval mindennel való elégedetlenségből foly, s többnyire alacsony haszonkeresés, vagy ramlot s repe nyavalája. Emez pedig embertársához, hozzároz az a tökéleteshez vonzó szeretetből ered és szűbb lelkű sajtó.

Ezen szűbb sajtó azt minden szombatán én nevelkedik s nagy szűn községben áll, fennlége — az egy résznek áldozatjával, egy t s más háttal, vagy a többi vődke várgatára s

gyarapodására előmozdítani, s felállítani. Soknak igen soknak cselja csak egy — nemes és dicső, s nem egyéb, mint a közjó előmozdítása; de annál különbözőbbek s többfélék azon módok, melyeket mindenki a közérdelem elérése végett legfoganatosabbnak tart, s melyekhez ragaszkodik. Mindegyik építeni akar, s mind ugyanazon egy épületen, de a talpköveit szinte mindegyik másképp s máshová akarja rakni, s mindegyik más-más móddal fog az építéshez. Sok az első emeleten kezdi, némely annak kifestésével, s némely szinte a háttetejével gondolja legjózanabbnak a munka kezdetét. Igazi talpkövet ritka rak.

— (E l ő r e n e m h á t r a.) Némelyek szomoruan füttyüreszik el a mohácsi veszedelem notáját, s azt hiszik, ott van koporsoja minden scythá fénynek. S tán ugy van, ámbr én nem hiszem, — de az okos ember nem néz annyira háta mögé, mint inkább maga elibe, s elvesztett kincse siratása helyett inkább azt tekintti s vizsgálja, mit menthetett meg, s avval beelégedni s lassankint többet szerezni iparkodik.

Igen sokan pedig a jó régi időt siratják, a jelenről egészen elfelejtkeznek s azért ezt bölesen nem is használhatják. Már pedig, ha csak a régiség bájja nem, egyéb bizonyosan semmi sem teheti előttünk kívánatosabbá eldődink idejét saját eltűnik napjainál. Másokat erre rá nem szedhetünk, mert fenhangan szól a historia; s az öcsalás esztelenség.

— (N e m a m u l t, h a n e m a j ő v ő.) Hány ember nyom forgott le, mióta nemzetünk Európába költözött? s növeztünk és kifejlődésünk ellen mennyi akadály? s hány esztendeje csak, hogy a török Budán dult; s mely kevés, hogy Galia árja hazánkban? s így ha bajunk nem is oly felette nagy, s ily rövid idő alatt előmenetelünk körülményinkhez képest gigásiak is, ne gondoljuk azért, hogy Visegrád poraiban s régi Buda falai közt el van már temetve nemzeti diszünk, mert a nagyságnak ezen előjelei csak egy szelb hajnal viradtúra bátoríthatnak; hanem legyünk bizonyosak, hogy igazi felemelkedésünk ideje még hátra van.

— (B ö l e s h a z a f i.) Csak az a valóságos böles hazafi, ki lehető kíván, s jól tudván, hogy az ember gyenge léte miatt se felette boldog, se határtalanul boldogtalan nem lehet, a középúton jár. Ő lélek-derülten él, szomorú unalom nem öli őráit, s a közjóért fáradozván, nem panaszkodik mindegyre hasztalan, hanem inkább felkeresi a hibákat, s azoknak kutfejt nyomozza, kifejti s rajtok segít, ha lehet; ha nem lehet nemesen türi; — gyáva panasz szájából nem hallatik. A hibákat pedig inkább magában keresi, mint másokban, mert magával parancsolhat, másokkal nem. Ha senki se tenné kötelességét, teszi ő, ugymint az igazi hős maga megáll, ha a többi futásnak eredett is. S mennyi számos jót tehetni hazánkban, csak hogy b o n a f i d e közhaszon legyen a czél, s ne fényűzés, lirkapkodás, dicséret szomja!

— (A s o k a s á g.) A sokasággal, tudva van, ugy boldogul az ember, ha mindenét dicséri s esudálja; ki igazat mond, hibáit felfedezi s dorgálja, az soha sem kedvelte, mert hiúságát sérti, s önfelbűböségét érezteti. Elesábitni könnyű, s ahoz csak hízlekedés kell, mely alig lehet oly durva s a valóval oly ellenkező, hogy mégis sokan szívesen ne nyelnek el, s meg ne eméztetik. Ezen alpinz beese nagy a világon, és még akkor is kelendő, mikor nem jástae ligae monetának tudatik azon francia anekdota szerint, mely így kezdődik „Je sais qu'il me trompe, mais il m'amuse*)." Hány falusi lakos emelne minket egékbe,

*) Tudom, hogy ámit, de mulattat.

ha szállásukra azon elhatározott feltétellel mennénk, hogy általjában mindent, a mi övék vagy a mi magyar, dicséri, s mindent, a mi másé vagy külföldi, kivétel nélkül gyaláznai akar-nánk. S ellenben hány tartana minket elkorcsosodott magyaroknak, ha tán egyet s másat a gazdaság újabb folytatása módjáról, a legelő felosztásáról, nemesebb szőlőstéke ültetéséről, boraink jobb készítéséről, más nemzetek elsősegéről, s ilyesek-ről szólanánk? Hány kárhoznatna, ha többek közt csak aléle puhaságunkról, és még is oly igen fenjáró büszkeségünk-ről ten-nénk említést?

(Folyt. következik.)

Különfélék.

— Iparüzök és kézművesek kórháza Ó-Orsován. A „szabad és engedélyezett iparüzök szövetsége Ó-Orsován kórházat akar építeni, melybe minden bármely neuuzettséghez tartozó iparos felvétetik. Miután Ó-Orsova körül nemze földön nincs kórház, hova betegeket el lehetne helyezni, más-résről naponkint gyakoribbak azon esetek, hogy magyar és osztrák alattvalók és iparüzök a szomszédos Törökországból és a dunai fejedelemségekből betegen és elhagyott állapotban érkeznek Ó-Orsovára, mint a kelet felé eső végpontra, segélyt és ápolást keresve, miben odaát nem igen része-ittetnek. De mivel Ó-Orsova 1300 lakosa között az iparüzök nincsenek oly számmal képviselve, hogy a kórházat saját erőjükből felépíthetnek, kormány-engelely alapján országos könyöradamányok gyűjtését határozták el s ez irányban kérő levelet intéztek az ország tvhatóságához.

— A bécsi világkiállításról néhány lap közelebb azt a hirt hozta, hogy a kiállítást 1874. évre kell halasztani, mivel a kiállítási épületet az ácsok idejében nem készíthetik el. Erre a kiállítási bizottság részéről nyilatkozat tétetett, miszerint igaz ugyan, hogy ugy a bécsi mint az általános építési társulat lehetetlennek tartják a munkálatot 1873. év vége előtt befejezni, s az is tény, hogy jelenleg Bécsben ácsmunkásokban hiány van; de Schwarz b. mégis meg van nyugodva az épület elkészítése iránt, mert a kormány a műszaki és árkász-csapatok összes nélkülözhető erőit rendelkezés alá bocsátá.

— Az első magyar általános biztosító társaság a 11. november hó végével elhalasztások 25,500,000 ft 79 kr. erejéig voltak érvényben. Ujabb elbiztosítási kötvények ezen hó folyamán alatt 502,110 frt. erejéig kiállítottak, s ezen esztály díjbevétele 1874. év január hó 1-6-án 333,740 frt 87 kraj és a bejelentett halálesetek összege 212,800 frta rug.

— A bécsi világkiállításra mindenféle nagy készületek történnek; Oroszország még fénye-ebben közül megjelenni Bécsben, mint annak idejében Párisban és Londonban, mi könnyen megfogható, mert a bécsi kiállítás minden törekvések dacára is inkább fog a keleti nyereszternő államok tükréről szolgálni, ép ugy, mint a párisi és londoni kiállítások az iparos nyugatot képviselték; az orosz kormány Berki államtanácsost küldi Bécs-be az elkészületek megtekintésére.

Szerkesztői üzenet.

Keresztes József elnök urnak Marosvásárhelyen, Krekker Máttyás elnök urnak Tokajban és Gasparnik Alajos ezchmester urnak Nyitrán. A közzéadásra gyül-

Lés, melyben legtöbb nagy és kis iparosok fognak részt venni, a jövő évi martius 24-én fog tartatni, annak idejében az országos ipar-egyesület úgy tudom felhívást fog intézni az ország összes iparosaihoz.

Juhász Mihály urnak Zomborban; Glöckner János urnak Makón; Igó Pál urnak N.-Kőrösön: fogadják köszönetemet szíves fáradozásokért.

Karozagi szítes, szabó, szűrszabó, kötélgyártó és szíjgyártó ezéhek t. ez. előljáróságának: választottjok ellen nem lehet semmi kifogásunk, s így meg vagyok győződve, hogy Tüdös M. ezélmester ur meg is fog felelni várakozásunknak.

Hajós József urnak Mooron: ha előbb lapom magyar nyelven elég pártfogóra talál, hogy jövdje meg lesz alapítva, szívesen fogunk hozzá egyöntetű lapot német nyelven is kiadni; de előbb ezzel kell rendbe jönni, mert eddig sajnálattal tapasztaltuk, hogy minden iparlap megbukott pártfogás hiányában. Ha most iparos társaink gondolkozása egész más, mégis nagy feladat volna egyszerre kettőhöz hozzáfogni.

Bíró György urnak Beregszászon: levelét vettem, teljesen osztom abban kifejtett részleteit, most nem is lehet más ezélnk, mint hazai iparunk és iparosaink izvtőlének alapot vetni.

MAGÁNJEJGYZÉSEK.

melyek az árhullámlást mutatják.

Pest, decz. 13.

Államadósság.

Magyar vasutak	p.	109.25	á	100.75
Szőllő váltáság kötv.	"	75.—	"	75.25
Magyar sorsjegyek	"	101.75	"	102.25

Biztosítási papírok.

Magyar	p.	760.—	á	770.—
Pannónia	"	450.—	"	452.—
Unio	"	295.—	"	298.—
Haza	"	120.—	"	125.—
Bizt. int.	"	255.—	"	260.—

Takarékpénztárak.

Ó-budai	p.	—	á	—
Gödöllői	"	—	"	—
Pesti	"	3500.—	"	3550.—
Terezyvárosi	"	44.—	"	44.—
Külvárosi	"	95.—	"	96.—
Ferenz-Józsefvárosi	"	54.—	"	55.—
Iparbank	"	27.75	"	28.—
Takarék és hitelegylet	"	58.50	"	59.—
Füvész	"	200.—	"	201.—
Kőbányai	"	54.50	"	55.—
Újpesti	"	35.—	"	36.—

Kainók.

Árpád	p.	149.	"	150.—
Concordia	"	340.—	"	350.—
Lajza	"	102.	"	105.—

Unio	"	—	"	200.—
Hengerm.	"	665.—	"	675.—
Gyárudvar	"	50.—	"	55.—
Erzsébet	"	100.—	"	105.—
Blum-féle	"	150.—	"	160.—
Király	"	—	"	200.—
Sütök	"	160.—	"	180.—
Victoria	"	—	"	140.—
I. Budapesti	"	440.—	"	450.—
Pannónia	"	410.—	"	420.—

Vasutak.

I. Magyar-kei. vp.	p.	125.—	á	125.50
Pécs-barcsi	"	—	"	—
Budai közuti vp.	"	90.—	"	96.—
Pesti " "	"	308.—	"	310.—
Hegyi " "	"	80.—	"	85.—
Alföld-Fiumei "	"	174.—	"	185.—
Északkeleti "	"	161.—	"	162.—
Első erdélyi "	"	—	"	—

Különféle.

Hajórakm. köles. I. kib.	p.	—	á	—
" " II. "	"	—	"	—
Börgyár	"	120.—	"	125.—
Fiumei hajógyár	"	—	"	—
Athenaeum	"	173.—	"	175.—
Gschwindtféle	"	205.—	"	206.—
Borszesz finom.	"	—	"	—
Orsz. g. szajj.	"	—	"	—

Bankok.

Anglo-Hungaria	p.	90.—	á	99.50
Franco-magyar	"	97.—	"	97.50
Pesti népbank	"	67.—	"	68.—
Pesti keresk. bank	"	680.—	"	685.—
Szerb bank	"	—	"	—
Magyar hitelbank	"	125.—	"	125.50
Magyar jélzalog	"	—	"	—
Iparbank	"	27.50	"	28.—
Pesti iparosok.	"	505.—	"	510.—

Záloglevelek.

Magyar földh. 5 és fél	p.	89.—	á	90.—
" " 6 és fél	"	—	"	—
Magyar jrlz.	"	84.25	"	84.50
Kereskb.	"	90.—	"	90.25

Váltó folyam.

Augsburg	p.	89.—	á	89.50
Hamburg	"	86.50	"	87.—
Mailand	"	—	"	—
Frankfurt	"	99.—	"	99.50
London	"	117.50	"	117.—
Páris	"	45.20	"	45.40

Valuták.

Arany	p.	5.57	á	5.58.
Napoleon	"	9.36	"	9.37
Ezüst	"	117.50	"	118.50

Felelős szerkesztő: STREITHAN JÓZSEF.